

Poznańska Fabryka Łożysk Toczných Poznań, ul. Krańcowa 9 Historia

Budowę Poznańskiej Fabryki Łożysk Toczných o symbolu PFŁT i znaku fabrycznym produkowanych łożysk FŁT 3, rozpoczęto w 1957 roku, a w podstawowym zakresie zakończono w roku 1960. W dniu 19 grudnia 1960 roku zakład formalnie przekazano do eksploatacji produkcyjnej i ten termin jest równoznaczny z datą powstania fabryki.

Fabryka została zlokalizowana na działce o powierzchni 2,0 hektarów w wschodniej części miasta, w pobliżu węzła kolejowego Poznań Wschód i linii kolejowej z Poznania w kierunku Wągrowca, Gniezna i Wrześni oraz ulicy Gnieźnieńskiej i nieco oddalonej Warszawskiej, połączoną główną ulicą dojazdową tj. Krańcowa, z której bezpośrednio do bramy fabryki prowadzi boczna ulica Nieszawska.

W latach 1960 – 1977 produkowano łożyska stożkowe, łożyska wałkowe jednorzędowe typu NU i NJ, łożyska walcowe dwurzędowe typu NN oraz łożyska baryłkowe. W 1978 po przekazaniu do eksploatacji nowo wybudowanej hali poszerzono program o produkcję łożysk kolejowych.

Pod względem organizacyjnym pion produkcji, zgodnie z procesem technologicznym podzielono na następujące wydziały:

- W 1 – Kuźnia pierścieni łożyskowych
- W 2 – Obróbka pierścieni łożyskowych
- W 3 – Obróbka ścierna pierścieni łożyskowych
- W 4 – Produkcja wałeczków stożkowych, walcowych i baryłkowych
- W 5 – Produkcja koszyków do łożysk stożkowych, walcowych i baryłkowych
- W 6 – Obróbka cieplna pierścieni i wałeczków
- W 7 – Montaż łożysk
- W 8 – Produkcja łożysk walcowych dwurzędowych typu NN
- W 9 – Produkcja łożysk kolejowych

Zaplecze techniczne pionu produkcji:

- Laboratorium
- Stacja badania trwałości łożysk
- Dział kontroli jakości produkowanych łożysk
- Stacja sekcji wałeczków
- Centralna stacja chłodziwa

Służby obsługi technicznej pionu produkcji:

- Dział Głównego Technologa
- Dział Głównego Mechanika
- Dział Głównego Energetyka
- Narzędziownia
- Dział transportu.

- Dział zaopatrzenia
- Magazyn stali z bocznicą klejową
- Dział sprzedaży z magazynem wyrobów gotowych

Zaplecze socjalne:

- Przychodnia zdrowia
- Hotel przyzakładowy dla pracowników
- Stołówka przyzakładowa
- Zawodowa szkoła przyzakładowa

Zaplecze ogólne:

- Zarząd
- Zespół wydziałów administracyjnych i organizacyjnych.

W PFŁT, jako funkcjonalnej całości zatrudnionych było 2750 pracowników, w tym 1800 bezpośrednio produkcyjnych.

Eksport produkowanych łożysk kształtował się średni na poziomie 30 %.

W latach 1990 – 1995 były prowadzone nieskuteczne działania zmierzające do przekształcenia PFŁT w spółkę akcyjną.

W 1995 roku Poznańska Fabryka Łożysk Toczących została sprzedana za cenę niewspółmiernie niską w stosunku do wartości czołowemu światowemu producentowi łożysk toczących t. j. szwedzkiej firmie SKF.

Nowy właściciel ograniczył program do następującego zakresu:

- Produkcja odkuwek pierścieni łożysk stożkowych, walcowych jednorzędowych i baryłkowych
- Obróbka wiórowa w/w pierścieni
- Obróbka cieplna w/w pierścieni
- Obróbka ścierna w/w pierścieni
- Produkcja wałeczków baryłkowych
- Montaż łożysk baryłkowych oraz częściowo łożysk stożkowych i walcowych jednorzędowych.
- Koszyki oraz wałeczki stożkowe i walcowe do montowanych łożysk dostarczane są z innych fabryk SKF.

Służby i jednostki zaplecza nie związane bezpośrednio z produkcją, zostały zlikwidowane, a niezagospodarowane przez SKF hale produkcyjne i pozostałe obiekty sprzedane.

Stan zatrudnienia w SKF Poznań, kształtuje się na poziomie 750 pracowników w tym 600 bezpośrednio produkcyjnych.

Sprzedane przez SKF obiekty, zostały zagospodarowane przez szereg krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych oraz usługowych, w tym m. in. Airpol, Dom Akademicki UAM, Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii itp.

Opracował: inż. Jerzy Nawrocki

Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych, ul. Krańcowa 9,
fot. J. Unierzyński 1979 r.